A°. 1842. N°. 40.

JAVASCHE COURANT.

JE MAINTIENDRAI.

Woensdag, *18 Mei.*

OFFICIEEL GEDEELTE.

EXTRACT *uit het register der besluiten van den Vice-President, waarnemenden Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië.*

BUITENZORG, *den 11den Mei 1842.* (No. 23.)

Gelezen, enz.

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk: Te bepalen:

a. Dat de gehuwde burger personen, welke sedert het in werking brengen van Zr. Ms. besluit van 2 Januarij 1839, no. 90, (Indisch Staatsblad 1839, no. 26), in den rang van officier zijn of in den vervolge zullen worden aangesteld, het fournissement voor het militair weduwen- en weezen-fonds zullen voldoen met eene gelijke verhooging in evenredigheid van het verschil in jaren met hunne echtgenooten, als bij het voorschreven besluit en bij art. 9 van het reglement voor gezegd fonds, gearresteerd bij besluit van 5 October jl. no. 1, (Staatsblad no. 33), is bepaald voor officieren, die een huwelijk aangaan,—met bepaling, dat dit fournissement en de verhooging daarop zal worden aangezuiverd door inhoudingen op het tractement, van *f* 10 's maands.

b. Dat wanneer in afwijking van de bestaande bepalingen en buitengewone omstandigheden een gehuwd onder-officier tot officier mogt worden bevorderd, op dezen insgelijks van toepassing zal wezen het sub *a* hiervoren bepaalde, en

Ten tweede: Enz.

Afschrift, enz.

Accordeert met voorschreven Register;

De Algemeene Secretaris,

C. VISSCHER.

IN-OFFICIEEL GEDEELTE.

BATAVIA, *17 Mei 1842.*

Wij hebben Nederlandsche journalen ontvangen, loopende tot 19 Januarij ll. De daarin vervatte belangrijke nieuwstijdingen, deelen wij al aanstonds in het navolgend beknopt overzigt mede, ons echter voorbehoudende, later in meer bijzonderheden te treden.

NEDERLAND. Bij besluit van 15 December heeft Z. M. magtiging verleend tot het aanleggen van het ontworpen kanaal van *Zwolle* naar *Almelo* en van daar naar *Denekamp* en *Hengelo*, zoomede tot het doen eener geldleening van *f* 500,000 voor de kosten der uitvoering van dit ontwerp, — Bij koninklijk besluit van 8 Jan.. is bepaald dat te *Delft* zal worden opgerigt eene koninklijke academie ter opleiding van burgerlijke ingenieurs, zoo voor 's lands dienst als voor de nijverheid, en van kweekelingen voor den handel. — Bij besluit van 8 Januarij heeft Z. M, den luitenant-generaal H. baron MERKUS DE KOCK, Minister van Staat, en waarn. kanselier der orde van den Nederlandsche Leeuw, en van de Militaire Willems-orde, benoemd tot lid van de eerste kamer der Staten Generaal. — Z. M. heeft bepaald, dat de officieren van gezondheid der landmagt, tot en met den rang van officier van gezondheid 1ste klasse, door een vergelijkend examen in rang zullen opklimmen, en dat de eerste officieren van gezondheid bij keuze zullen worden benoemd. — Z. M. heeft bij besluit eenige algemeene maatregelen genomen tot instandhouding en opbeuring der kleine of kustvisscherij. — De rivieren waren, volgens de laatste berigten, meest alle digtgevrozen; op vele plaatsen had de passage over het ijs plaats, zelfs was de zuiderzee zoo ver toegevrozen, dat de gemeenschap van de overijsselsche kust met het eiland *Schokland* over het ijs werd onderhouden. Even als altijd, heeft het ijs ook nu weder, op onderscheiden plaatsen, slagtoffers gemaakt.

BELGIE. Men schijnt weinig hoop meer te voeden op eenige verbetering der handelsbetrekkingen met *Frankrijk*, welke mogendheid zich daarvoor geene opoffering zal getroosten. In *Antwerpen* hebben verscheiden suiker-raffinaderijen met het begin van dit jaar, hun bedrijf gestaakt; men verneemt van goeder hand, dat dit voorbeeld spoedig door anderen zal gevolgd worden; terwijl degenen, die hunne werkzaamheden nog zullen voortzetten, dezelve aanmerkelijk zullen beperken. — Onderscheiden dagbladen melden, als eene besliste zaak, dat de koning van *Pruissen*, op zijne terugreis van *Londen* naar *Berlijn*, eenige dagen te *Brussel* zal komen doorbrengen. — Bij voortduring werden verzoeken om naturalisatie aan de gedeputeerden ingediend: sommige uit *Nederland*, doch de meeste uit de *Rijn-provincien* en *Frankrijk*. — Nog gedurig worden er getuigen gehoord in de zaak van het complot, en men bemerkt bij de bewindslieden eene zekere huivering om dezelve voorttezetten. Van de zijde der anti-revolutionairen doen zich veel lieden op, welke verlangen getuigenis der waarheid te geven, doch met geen ander doel, dan om, zoo als men zegt, schandaal te maken, en de bewindslieden in het naauw te drijven, die buitendien reeds genoeg met de zaak verlegen zijn. — De *Indépendant* meldt, dat de koning van *Pruissen*, reizende onder den naam van *Graaf* VAN ZOLLERN, zich langs den spoorweg van *Luik* regtstreeks naar *Ostende* begeven zal, overal zijn maatregelen genomen om de reis van Z. M. zoo gemakkelijk en spoedig mogelijk te doen plaats hebben.

FRANKRIJK. De russische ambassadeur heeft zich tijdelijk verwijderd, ten einde niet genoodzaakt te zijn, om den Koning op nieuwjaarsdag zijne hulde aan te bieden; terwijl de heer KISSELEW last heeft gehad, om dien dag ongesteld te wezen. Men beweert dat de heer PERIER, de fransche gezant te *Petersburg*, even zoo zal hebben gehandeld. De redenen dezer zonderlinge handelwijze, die, in elk geval, eenige verwijdering doen veronderstellen, schijnen niet met genoegzame zekerheid bekend te zijn. — Ten aanzien van den terugkeer van den generaal BUGEAUD uit *Algerie* wordt niets gemeld. — Ten aanzien van de kapitalisatie der spaansche fondsen, verhaalt men, dat de spaansche minister deswege een verdrag had aangegaan met de bank van *S. Fernando*, maar dat, voor de ratificatie van den kant dezer bank als eene uitdrukkelijke voorwaarde is gevorderd, dat de bewerking der kwikzilvermijnen, zonder mededinging, aan het huis ROTHSCHILD zou worden vergund; de minister heeft zich daaraan niet willen onderwerpen, maar onmiddelijk een verdrag, tot hetzelfde einde gesloten, met de heeren REMISA, HEREDIA en SALAMANCA. — Men meldt dat de heer v. ROTHSCHILD als groot-officier van het Legioen van Eer is benoemd. — Z. M. de Koning heeft de drie ter dood veroordeelden QUENISSET, COLOMBIER en BRAZIER lijfsgenade geschonken, en de doodstraf voor den eersten veranderd in deportatie; voor de beide anderen in altijd durenden dwangarbeid. Men merkt daarbij op, dat de beide laatsten, die niet zoo als de eerste geschoten hebben, maar die minder bereidwillig zijn geweest in het doen van openbaringen, in deze de zwaarste straf is te beurt gevallen. — De berigten uit het oostelijk gedeelte van *Algerie* zijn zeer voldoende. — Van hooger hand zijn ernstige pogingen aangewend, om Z. M. den Koning van *Pruissen* te bewegen, bij zijne reize naar *Londen*, of bij zijnen terugkeer, *Parijs* te bezoeken. — Men meldt van *Parijs* op 14 Jan., dat de russische zaakgelastigde, de heer KISSELEW, zich toen weder ten Hove heeft vertoond. — Van *Parijs* wordt op 15 Jan. gemeld, dat de fransche gezant *Madrid* heeft verlaten, doch het geheele gezantschap niet heeft medegenomen, gelijk zekere spaansche dagbladen zulks hadden aangekondigd; hij heeft er den tweeden ambassade-secretaris in hoedanigheid van zaakgelastigde achtergelaten. De heer DE SALVANDY is den 12den Jan. te *Bayonne* aangekomen. en zou terstond zijne reis naar *Parijs* voortzetten. In de spaansche Cortes heeft ter zake van het vertrek van dien ambassadeur eene vrij levendige discussie plaats gehad, doch het ministerie heeft de bovenhand behouden en de oppositie is tot stilzwijgen gebragt. — Te *Parijs* was op den 15den Jan. het gerucht verspreid dat de Hertog VAN ANGOULÊME zou zijn overleden. — Volgens de laatste berigten zag men te *Parijs* met ongeduld een koerier uit *Petersburg* te gemoet, dien de fransche zaakgelastigde op 1 Jan. van den russischen kalender (12 Jan.)

zou hebben afgezonden. Men hoopte dat het gezantschap zou zijn genoodigd ter bijwoning van de receptie ten Hove op nieuwjaarsdag. Heeft het tegendeel plaats gehad, zoo zal geheel het fransche gezantschap worden teruggeroepen. Gemelde koerier kon niet vóór 27 of 28 Jan. te *Parijs* aankomen. Men hield het voor niet waarschijnlijk, dat Keizer NICOLAAS den heer PERIER, na diens bestelde onpasselijkheid op St. Nicolaasdag, zou doen uitnoodigen, om de Nieuwjaars-receptie bij te wonen.

DUITSCHLAND. Z. M. de Koning van *Pruissen* zal, naar men verneemt, den 16 Jan. de reis naar *Londen*, over *Maagdenburg*, *Keulen*, *Luik* en *Ostende* aannemen, in welke laatstgenoemde zeeplaats een engelsch eskader van drie oorlogschepen en eenige stoombooten zal gereed liggen, om Z. M. naar *Engeland* overtevoeren. — Uit *Petersburg* meldt men, dat de fransche zaakgelastigde, de heer PERIER, niet tegenwoordig is geweest op het groote feest, hetwelk op 's Keizers naamdag, den 6den (18den) Dec. ten Hove is gegeven, en wel, gelijk het heette, uit hoofde van ongesteldheid, hoewel hij zich dienzelfden dag, gelijk ook den vorigen en den volgenden, in het openbaar had vertoond. Men hield die ongesteldheid dan ook slechts voor een voorwendsel, en het zeggen was, dat het verkeer met de personen van het fransche gezantschap geheel was afgebroken. Men vleit zich echter dat deze oneenigheid geene ernstige gevolgen zal hebben. — Men meldt van *Dusseldorp* op 9 Jan., dat de Koning van *Pruissen* zoude hebben afgezien van het ontwerp om de terugreis van *Londen* over *Parijs* te doen, maar daarentegen aan het hof van *'s Gravenhage* een bezoek zou afleggen. — De pruissische Staats Courant van 11 Jan., bevat een officieel artikel, omtrent de beëindiging van de kerkelijke geschillen wegens het aartsbisdom *Keulen*. — Op den 21sten Dec. en volgende dagen, hebben te *Corfu* ernstige ongeregeldheden plaats gehad, waaromtrent wij later verslag zullen geven.

ENGELAND. Van *Londen* wordt op 5 Januarij gemeld: »Dezer dagen is de korvet *Conway* uit de wateren van *China* te *Plijmouth* aangekomen, medebrengende twee millioen dollars, zijnde een gedeelte van de som, waarmede de aanval op *Canton* door de Chinezen is afgekocht geworden." Men herinnert zich voorzeker, dat genoemd vaartuig, onder bevel van den kapitein ter zee DRINKWATER BETHUNE, eenige dagen op de reede van *Batavia* heeft vertoefd. — De jongste berigten van *Demerarij* en *Essequebo* luiden zeer ongunstig. — Te *Londen* worden groote toebereidselen gemaakt tot den ontvangst van den koning van *Pruissen* en diens gevolg.

— De *Nederlandsche Staats-Courant* van 6 Januarij behelst het volgende:

»In eenige nederlandsche dagbladen is uit een duitsch nieuwspapier overgenomen een berigt, gedagteekend »*Weltevreden* (Java), den 3den September 1841," houdende: dat *eindelijk* weder verblijdende tijdingen uit Decima (Japan) voor de Hollanders waren ontvangen; — dat, in stede van twee *kleine*, voortaan jaarlijks twee *groote* nederlandsche schepen aldaar zullen worden toegelaten; — dat de Gouverneur Generaal van den Keizer van Japan ten geschenke ontvangen had *een zeer kostbaar uit massief goud sierlijk bewerkt schaakspel, rijk met edelgesteenten versierd*, — en dat dit geschenk werd verheimelijkt, ten einde de bepaling te ontduiken, welke medebrengt dat al zulke geschenken, welke den Gouverneur Generaal, door bijzondere personen, of door Vorsten *bewesten de Kaap de Goede Hoop* worden aangeboden, aan den Staat toebehooren.

»In dit berigt vereenigt zich belagchelijke onkunde met verachtelijke lasterzucht.

»Het is *onmogelijk*, dat in September jongstleden tijdingen uit Japan kunnen zijn ontvangen, vermits het eenige schip, hetwelk de gemeenschap onderhoudt, en jaarlijks slechts ééne reize doet, eerst in Julij 1841 derwaarts vertrokken is, en niet vóór het laatst van December kan worden terugverwacht, ook dan wanneer hetzelve in tijds Decima bereikt, hetgeen twijfelachtig is, vermits dat schip met zeeschade *in Macao* is binnengeloopen.

»Het is *onwaar*, dat tot dusverre jaarlijks *twee kleine* schepen *naar Japan* gingen. Sedert vele jaren gaat er jaarlijks slecht *een* schip derwaarts.

»De laatste tijdingen uit Japan zijn te Batavia ontvangen den 4den December 1840, en zijn hier bekend sedert April 1841. Het is *onwaar*, dat daarin rede is van eene uitbreiding van handelsverkeer.

»Het is *onwaar*, dat de gouverneur-generaal een gouden schaakspel ten geschenke heeft ontvangen. Het jaarlijksche geschenk des Keizers van Japan bestaat, sedert het vroegste verkeer, uit eenige *zijden kabaaijen*, en men is in dat land te veel gehecht aan bestaande zaken en vormen, om hiervan af te wijken.

»Het is bij de op Java bestaande administrative inrigtingen, *onmogelijk*, dat de gouverneur-generaal geschenken kan verheimelijken, en het is *laster*, dat hiertoe pogingen zouden zijn aangewend door den eerlijken man, thans tijdelijk aan het hoofd des indischen bestuurs geplaatst.

»Het verraadt eindelijk *diepe onkunde*, te spreken van geschenken van Vorsten *bewesten de Kaap de Goede Hoop*. De gouverneur-generaal onderhoudt geene regtstreeksche gemeenschap met andere Vorsten, dan die van het *oostelijk halfrond*."

MENGELINGEN.

Goa

DE HOOFDSTAD DER PORTUGESCHE BEZITTINGEN IN INDIE.

(*Uit het* Asiatic Journal.)

Het eigenaardige kenmerk der oude steden van *Indie* bestaat in overal zigtbare sporen van verwoesting en verval — ruinen, die de plaats aanwijzen, waar eenmaal prachtige gebouwen stonden: een treurige toestand, welke gedeeltelijk het gevolg is van den ondergang der inheemsche staatsmagten en de verarming der inwoners, maar ook gedeeltelijk van de onverschilligheid en flaauwhartigheid der inboorlingen, die, gelijk de meeste Aziaten, geene de minste moeite willen aanwenden, om de werken hunner voorvaderen in stand te houden. Op elke beroemde plaats ontmoet de vreemdeling het treurige schouwspel van gevallen grootheid, overblijfselen van magtige Rijken, waarvan thans slechts de namen nog over zijn. Onder de talrijke gedenkteekenen van de onbestendigheid der verschillende magten, die zich in een land, welks geschiedenis bijzonder door zulke wisselingen wordt gekenteekend, verhieven en weder vervielen, verdienen geene meer aandacht, dan die men in het eenmaal zoo beroemde *Goa* aantreft. Als stapelplaats voor den handel tusschen *Europa* en *Indie*, was *Goa* eens de rijkste koopstad der wereld. De Portugezen, de eerste Europeanen, wie het gelukte zich in *Indie* te vestigen, bleven eenen tijd lang in het volle genot van al de voordeelen, welke het bezit van eene aanzienlijke streek der *Kust van Malabar* en van verscheidene rijke eilanden hun verschafte; maar de mededinging der Nederlanders, die hen als kooplieden in kunde en bekwaamheid overtroffen, en de opperheerschappij, welke *Engeland* later in deze wereldstreken bemeesterde, deden de magt van *Portugal* spoedig ten val neigen en eindelijk geheel te niet gaan.

De verbazende uitgestrektheid der oude stad *Goa* is nog op te maken uit de puinhoopen der talrijke kloosters, welke nu, in eene door moerasdampen verpeste wildernis, tusschen het kreupelhout verscholen liggen, en wilde dieren en slangen tot schuilplaatsen dienen. Ver in het rond vindt men de ruïnen van paleizen, kloosters en allerlei gebouwen van godsdienstige inrigtingen verspreid. Het is inderdaad moeijelijk, in de Christelijke bewoners van *Goa* de afstammelingen van mannen te herkennen, die in de burgt des Heidendoms de kruisbanier plantten, en evenzeer uitmuntten door hooge geestdrift voor hunne godsdienst, als door krijgshaftigen moed en schranderen handelgeest. Wanneer men thans de namen van DE GAMA, DE CASTRO en DE SOUZA door menschen ziet dragen, die in havelooze armoede een ellendig leven voortslepen, en zelfs den moed hebben verloren om op eene betere toekomst te hopen, klinken die namen als spotternij. — Helaas, hoogmoedig *Goa*, hoe diep zijt gij gezonken! Wat is er geworden van de verwachting dier trotsche veroveraars, die geloofden, dat zij op de schouwplaats hunner overwinningen een eeuwig Rijk zouden stichten en de volken der omliggende landen met vuur en zwaard tot het aannemen van hun geloof zouden dwingen? *Portugal*, eenmaal de beheerscheres van een rijk en uitgestrekt gebied in de oostelijke wereld, wier voorbeeld andere volken tot groote ondernemingen aanspoorde — *Portugal* heeft haren roem laten verdonkeren, en de nog aanwezige gedenkteekenen harer vroegere grootheid en magt, geven het treurig overschot harer Indische bezittingen slechts een nog naargeestiger voorkomen.

De vroegste geschiedenis van *Indië* vermeldt, dat *Goa* in oude tijden eene zeehaven was en tot het Rijk van *Bidschanager* behoorde. In het jaar 1469 werd het eiland door den Vizier van MOHAMED II, Keizer van *Decan*, veroverd, en bleef in de handen der Mohamedanen, tot dat de groote ALPHONSO ALBUQUERQUE het, in 1510, met de Portugesche bezittingen in *Indië* vereenigde. Later werd het door de Mohamedanen heroverd; maar ALBUQUERQUE overmeesterde het voor de tweede maal, en besloot daarop, den zetel zijner regering naar de stad *Goa* te verplaatsen en dezelve tot de hoofdstad van het Portugesche gebied te maken. Eerst liet hij de vestingwerken vergrooten en verbeteren, en vervolgens maakte hij eenen aanvang met het stichten dier prachtige gebouwen, welke nog den reiziger met bewondering vervullen. Paleizen, kloosters en kerken verhieven zich spoedig na elkander, en allen wedijverden in grootschheid en pracht. Vooral werden de kerken met verkwistenden luister versierd.

Zestig jaren achtereen bleef *Goa* in welvaart toenemen; maar toen de stad, in 1571, het toppunt van haar aanzien had bereikt, begon voor haar een tijd van tegenspoed, welke haar, door eene lange reeks van onheilen en rampen, tot een volkomen ondergang voerde. De verwoestingen eener pestaardige ziekte hadden de bevolking aanmerkelijk gedund, en in het volgende jaar werd de stad in eenen oorlog met ALI, den beheerscher van *Bidschapoer*, gewikkeld. De vijand sloeg zelfs het beleg voor *Goa*, maar werd met verlies tot eenen aftogt genoodzaakt. Het zijn de overblijfselen van dit *Bidschapoer*, welke men den naam van het *Palmyra* van *Decan* heeft gegeven; en eene zonderlinge omstandigheid geeft reden om te vermoeden, dat Portugesche bouwmeesters de stichters zijn geweest der prachtige gedenkstukken, welke men dien naam waardig heeft geacht. Op verscheidene groote steenen staat het teeken van het kruis diep ingehouwen; naar men zegt, hebben de Portugezen, die, in eenen tusschentijd van vrede, naar *Bidschapoer* waren ontboden, om bij den bouw dezer kunstwerken behulpzaam te zijn, de gelegenheid waargenomen, om op de grafteekenen van Mohamedaansche vorsten het zinnebeeld van hun geloof te plaatsen.

In dezen tijd had *Goa*, met uitzondering van deszelfs uitgestrekte voorsteden, eenen omtrek van zes (Eng.) mijlen, en

bevatte eene ontelbare menigte van kerkelijke en wereldlijke gebouwen, die de bewondering der nakomelingschap verdienen. De *bazaar* was in geheel *Indië* beroemd. De bevolking zou 150,000 Christenen, en 50,000 Hindo's en Mohamedanen hebben bedragen; maar velen vermoeden, dat men het getal der eersten heeft overdreven, om der Christelijke wereld een hoog denkbeeld te geven van den uitslag der aangewende pogingen om de Heidenen te bekeeren. Men dient ook niet uit het oog te verliezen, dat de Inquisitie, met al hare ijsselijkheden, reeds vroeg in *Goa* werd ingevoerd, en dat de magt der priesters zich zoo ver uitstrekte, dat zelfs de Onderkoning aan hen onderworpen was. Van deze magt gebruik makende, viel het zeker aan mannen, die alle middelen te baat namen om hun geloof uit te breiden, niet moeijelijk, een groot aantal der inboorlingen voor het uitwendige tot Christenen te maken.

In het jaar 1603, werd de Portugesche magt in *Goa* ernstig bedreigd door hunne mededingers in den handel, de Hollanders, die met eene vloot de haven blokkeerden, en, hoewel zij tot den aftogt werden genoodzaakt, in hun voornemen bleven volharden om de Portugezen uit *Indië* te verdringen. De aanslag op *Goa* was mislukt, maar op andere punten waren zij gelukkiger; en dit had ten gevolge, dat de handel van *Goa* spoedig afnam en naar andere plaatsen werd verlegd. Het verval was zoo snel, dat men in den loop van één jaar eene aanmerkelijke verandering waarnam. Geslachten, die te voren rijk waren geweest, kwamen tot den bedelstaf; op de verarming volgden ziekten: kwaadaardige koortsen namen de overhand; de lichtgeteldheid werd ongezonder, en toen de rijkste inwoners buiten de muren eene gezondere woonplaats gingen zoeken, werd de stad langzamerhand verlaten.

Ook het opkomen van de magt der Mahratten was een gevoelige slag voor de Portugezen, die niet in staat waren om zich tegen de aanvallen dezer woeste horden te verdedigen, en, indien de Engelschen hunne oude bondgenooten niet hadden beschermd, geheel uit *Indië* verdreven zouden zijn geworden. Zij sloten een verdrag met den *Peischwa* der Mahratten, en lieten zich van dien tijd (1759) af, met geene oorlogen meer in, maar vergenoegden zich met het hun verzekerde gebied en de winsten van den hun nog overgebleven handel, welks verval niet slechts het gevolg der geledene rampen, maar ook van de verwaarloozing der Portugesche regering zelve was.

De bestendig toenemende ongezondheid van *Goa* was de oorzaak, dat de Onderkoning zich uit de stad verwijderde en naar *Pangi* begaf, dat, van een klein dorp, eene vrij aanzienlijke stad werd en den naam van de Nieuwe Stad ontving. De verhuizing werd eindelijk algemeen, en na verloop van tijd werd de Oude Stad bijna geheel verlaten, behalve door de monniken, die nog hunne kloosters blijven bewonen, terwijl het grootste gedeelte der overige inwoners uit inboorlingen bestaat. Het paleis des Onderkonings, waarin ALBUQUERQUE en zijne opvolgers eene koninklijke hofhouding hielden, is zonder dak; en de boog, die den naam van den grondvester der stad draagt, is op het punt van in te storten. De hospitalen, de casernen en het tolhuis zijn onbewoonbare ruïnen, welke tot schuilplaatsen dienen voor jakhalzen en hijena's, die zich over dag verborgen houden, maar des nachts op roof uitgaan en huilend door de straten zwerven. Onder dit akelige gehuil en het geschreeuw der nachtvogels, klinkt echter het klokgelui van de torens der kerken en kloosters nog vreedzaam en welluidend in de ooren.

Eenigen dezer kerkelijke gebouwen zijn nog in vrij goeden staat, vooral het klooster en de kerk der Dominikanen, welker galerijen, van zeven honderd voet lengte, een plegtig verhevenen indruk maken. Ook de hoofdkerk van *Goa* staat nog, en dagelijks wordt daarin dienst gedaan; maar tegenwoordig behooren slechts omtrent dertig priesters tot eene inrigting, welke voorheen op eenen luisterrijken voet onderhouden werd. De kerk en het klooster der Augustijnen, die der Jesuiten, de kapel des Onderkonings, naar de Peters-kerk te *Rome* gebouwd, het nonnenklooster *St. Monica* en het Paleis van den Senaat voltooijen de lijst van gebouwen, welke thans nog een denkbeeld geven van den vroegeren toestand der stad. Tegenover het Paleis van den Senaat, dat bijna eene ruïne is, staat het Paleis der Inquisitie. Geen vreemdeling bezoekt deze muren, tusschen welke zulke huiveringwekkende wreedheden werden gepleegd, zonder zich te verheugen, dat derzelver verval nog grooter is, dan dat der andere gebouwen. Rijke bekeerde Hindo's waren inzonderheid de slagtoffers van deze vreeselijke regtbank, welke ver in het rond schrik en angst verspreidde.

Als een contrast bij de statige gebouwen, welke zich binnen de muren van *Goa* nog in eenzame pracht verheffen, ziet men een aantal ellendige hutten, de woningen van de laagste klasse der geringe bevolking, welke, alle godsdiensten bij elkander genomen, slechts eenige honderden bedraagt — het treurig overschot van 200,000 inwoners.

Het uitmuntende der bovengenoemde gebouwen bestaat niet alleen in de naauwkeurigheid en sierlijkheid der teekening, maar ook in de buitengewone zorgvuldigheid der uitvoering. De kerk der Dominikanen en de hoofdkerk boeijen het oog door de stoutheid harer afmetingen, terwijl de kerk der Augustijnen hetzelve door den rijkdom harer inwendige sieraden trekt. De kerk der Jesuiten heeft eene bijzondere aanspraak op belangstelling, daar zij het lijk van den heiligen FRANCISCUS XAVERIUS bevat, hetwelk in eene met basreliefs versierde sarcophaag van Italiaansch marmer rust, die in eene afzonderlijke kapel geplaatst is. Het lijk van den Heilige, dat, gelijk bijna van zelf spreekt, niet vergaan is, werd voorheen op bepaalde tijden aan het volk vertoond. In het jaar 1783 gebeurde dit voor de laatste maal; toen werd zijne kist voor altijd gesloten met drie sloten, welker sleutels op verschillende plaatsen in bewaring werden gegeven. Vele Onderkoningen, Aartsbisschoppen en krijgsoversten, die *Goa* beroemd hebben gemaakt, rusten insgelijks in deze kerk. Als deze dooden, wier eerzucht geene grenzen kende, uit hunne graven konden opstaan, hoe grievend zou dan voor hen het beschamende contrast wezen tusschen hunnen tijd en den tegenwoordigen! De monniken, die over hunne graven wandelen, hebben zelfs hunne namen vergeten. Elke nieuwe Gouverneur der Portugesche bezittingen op de *Kust van Malabar* begeeft zich, na zijne aankomst, in staatsie naar deze kerk, om daar den heiligen FRANCISCUS XAVERIUS een staf te offeren, voor welken hij van den Aartsbisschop eenen anderen ontvangt.

Nog eene merkwaardigheid vindt men in de kerk der Jesuiten, namelijk het lijk der heilige PAULINA, dat twee honderd jaren lang van bederf is bevrijd gebleven. Tot bewijs hiervan heeft men eene harer handen bloot gelaten; en deze hand, welke fraai gevormd en in volkomen goeden staat is, zou ligtgeloovige oogen gemakkelijk kunnen misleiden. Met een weinig oplettendheid ziet men echter duidelijk, dat dit voorgewende vleesch en bloed slechts een tot vroom bedrog vervaardigd kunstwerk is.

Het voorheen prachtige klooster *St. Rocca* is thans een puinhoop; maar verscheidene andere kloosters hebben de verwoestingen des tijds tegenstand geboden: in het ruime Franciskaner klooster wonen nog veertig monniken, welke de plegtigheden hunner kerk nog met de stipste naauwkeurigheid onderhouden.

De voormalige kapel des Onderkonings, thans de kerk van de orde der Cajetaners, is met altaarstukken van Italiaansche meesters en met prachtige doopbekkens van Italiaansch albaster versierd. De vensterruiten dezer kerk zijn oesterschelpen, zoo dun en doorzigtig, dat zij de werking doen van dof geslepen glas. Het klooster der Augustijnen is het rijkste, fraaiste en gemakkelijkste van *Goa*. De Katholijke priesters, die te *Calcutta* de dienst waarnemen, behooren grootendeels tot deze orde, en zenden het overschot van het geld, dat in hunne kapellen ingezameld wordt, naar den schat van dit klooster. De kerk is het prachtigste gebouw van *Indië*, en drie van hare dertien altaren zijn meesterstukken van kunst. In dit klooster wonen ook de weinige nonnen, welke men nog in *Goa* vindt. De stad is nooit beroemd geweest door het aantal harer vrouwelijke kloosterlingen; want de dames in de koloniën waren niet ligt te bewegen, om zich van de wereld af te zonderen.

(*Het slot hierna.*)

EEN ZONDERLING TWEEGEVECHT.

Het voortreffelijk geredigeerde *Asiatic Journal*, hetwelk dagelijks meer verspreid wordt, deelde in een van deszelfs vroegere nommers, de volgende interessante schets van een zeldzaam tweegevecht mede, hetwelk in Indië, waarschijnlijk ten gevolge eener weddingschap heeft plaats gehad, en waarvan het berigt door een geloofwaardig ooggetuige, een officier van het stoomschip *Ganges*, is ingezonden geworden.

»Een statige, krachtige ezel werd overmatig dronken gemaakt, en toen hij al den moed, dien deze toestand geven kon, verkregen had — toen hij *pot-valiant* was — bragt men hem in eene omheinde ruimte, waarin zich de kooi van eenen magtigen koningstijger bevond. Zoodra de ezel op de strijdplaats gebragt was, hetwelk niet zonder moeite geschiedde, werd het hok van den tijger geopend, en het dier er uitgehaald. De tijger, verstoord over de onzachte wijze, waarop men hem opgejaagd had, liet zijne oogen vreesselijk rollen, krulde zijnen staart, en kromde zich tot eenen geweldigen sprong op den armen ezel. Dan dat dier, hetwelk in den natuurstaat ontzettend verschrikt en voor zijn leven bezorgd zou geweest zijn, ja, het ongetwijfeld uit al zijne magt op een loopen zou gezet hebben, scheen thans door de overmaat van sterken drank, dien men het had doen inzwelgen, geheel van aard veranderd. De wreedaardigheid en de magt van zijnen geduchten tegenpartij miskennende, tuimelde hij — in plaats van uit den weg te gaan — met de koddigste houding van de wereld zijnen vijand te gemoet, het langoorige hoofd schuddende, met de pooten van zich slaande en luid balkende. De tijger verbaasde en ontstelde; hij wierp eenen onrustigen blik op den vreemden kampioen, trok zijnen staart in, draaide zich om, en sprong ijlings henen. De ezel hierdoor nog stoutmoediger gemaakt, volgde hem onbezorgd, aanhoudend balkende, springende, voor- en achteruit slaande, en den kop links en regts zwaaijende. Men heeft wel van ezels gehoord, die naar eenen doodden leeuw sloegen, maar nooit had men kunnen denken, dat een dier van dit geslacht hetzelfde tegen eenen levenden tijger zou hebben durven ondernemen; thans echter waren wij getuigen van zulk een ongeloofelijk schouwspel. Bij de eerstvolgende ontmoeting gaf de als onzinnig ronddravende langoor den tijger twee hoefslagen, en door dezen nieuwen, ongehoorden aanval scheen de verwarring en ontsteltenis van den koninklijken tijger niet weinig vermeerderd te worden; hij ging wederom op den loop, en werd op nieuw door den hardnekkigen tegenpartij vervolgd, en in eenen hoek gedreven. — De tot wanhoop gebragte tijger, die de verachtelijke natuur van zijnen vijand geheel scheen vergeten te hebben, vermande zich nu, sprong op den schreeuwer aan, en wierp hem op den grond. Doch tegen zijne gewoonte, pakte hij den in het stof wentelenden langoor niet aan, om hem te verscheuren, maar vloog met snelle sprongen voort. De ezel rigtte zich weder op de been, schudde zich eens goed door, en scheen in het spel behagen te vinden, want hij liep op nieuw den tijger na, dien hij van hoek tot hoek jaagde, en die niets anders tot zijne verwering deed, dan den vervelenden vervolger nog eens op den grond te werpen, zonder hem echter verder eenig leed toe te brengen. Eindelijk had de ezel genoeg; het herhaalde onzachte nederploffen scheen hem nuchteren te maken, zijne sprongen, wendingen en kuren, die al de toeschouwers zoo zeer vermaakt hadden, werden flaauwer; het dier was vermoeid, en om nu aan het spel een einde te maken, liet men den tijger weder in zijne hok gaan. — Men kan zich inderdaad, zonder het gezien te hebben, geen denkbeeld vormen van dit tweegevecht: de domme, ongeschikte en wonderlijke bewegingen en sprongen van den plompen en lafhartigen aanvaller, en de verwondering en ontsteltenis van den vluggen en wreeden tijger waren zoo onwederstaanbaar komiek, dat het geheele gezelschap van aanschouwers gevaar liep, om zich te bersten te lagchen."

Advertentien.

* De Directeur der Middelen en Domeinen maakt bij deze bekend, dat bij Gouvernements besluit dd. 6 Mei 1842 no. 25, met ampliatie van het reglement op de entrepôts Staatsblad 1825 no. 28, is bepaald.

Ten eerste, dat bij het doen van aangifte tot lossing in entrepôt van goederen, vergezeld van Certificaten van Nederlandschen oorsprong of bewerking, die certificaten, om bij eventuelen invoer van kracht te kunnen zijn, *gelijktijdig* met de aangifte, aan de administratie der inkomende en uitgaande regten zullen moeten worden ingeleverd, ten einde aldaar te blijven berusten; zullende, ten bewijze dat door belanghebbenden hieraan is voldaan, door den controleur der inkomende en uitgaande regten de vereischte aanteekening aan den voet van de bedoelde aangifte worden gesteld; en

Ten tweede, dat van de goederen op dit oogenblik in de verschillende entrepôts aanwezig, voor zoo verre zij met de voren bedoelde certificaten alhier zijn aangebragt, die bewijsstukken almede aan de administratie der inkomende en uitgaande regten zullen behooren te worden ingediend en wel binnen den tijd van *eene maand* na het plaatselijk bekend worden van dit besluit, zullende bijaldien hieraan door belanghebbenden *niet* wordt gevolg gegeven, de goederen worden beschouwd als *niet* door de bewuste certificaten gedekt en daarop mitsdien de hoogste regten geheven worden.

De directeur voornoemd noodigt een iegelijk uit, de bovenstaande bepalingen stiptelijk optevolgen, onder verklaring ten overvloede dat op geene reclames hoegenaamd, die uit de niet opvolging derzelven mogten voortspruiten, eenig regard zal worden geslagen.

BATAVIA, *De Directeur voornoemd,*
den 12den Mei 1842. VAN DER VINNE.

BELASTING DER VERPONDING.

* De Directeur der Middelen en Domeinen, maakt bij deze bekend, dat ingevolge de bestaande bepalingen, *de belasting der verponding* over den eersten termijn van dit jaar, moet worden voldaan *vóór den laatsten Junij aanstaande;* tot de ontvangst waarvan, voor zoo veel de residentie *Batavia* betreft, dagelijks, (met uitzondering van zon- en feestdagen), zal worden gevaceerd ten kantore van den Algemeenen Ontvanger te *Weltevreden*, gedurende de maanden *Mei* en *Junij* aanstaande.

De belastingschuldigen aan dit middel, worden mits deze uitgenoodigd, om zich deze kennisgave ten nutte te maken, ten einde niet te vervallen in de boete, vastgesteld op de niet tijdige aanzuivering dezer belasting; en wijders herinnerd, dat deze belasting overeenkomstig het bepaalde bij resolutie der Regering van den 13den Maart 1833 no. 1, moet worden betaald met *twee derde in zilveren munt* en *een derde in koperen munt*, voor zoo veel de verschuldigde som *dertig gulden* en meer bedraagt; zullende ingevalle dezelve minder beloopt, altijd *tien gulden in koper* kunnen worden voldaan, en mitsdien het belasting-verschuldigde ten bedrage van slechts *tien gulden of daar beneden*, *geheel in koperen munt* kunnen worden aangezuiverd, een en ander, voor zoo veel de pasmunt betreft, met gebruikmaking van het bepaalde bij Gouvernements besluit van 7 September 1841 no. 19, (vide Javasche Courant no. 74 van dat jaar).

BATAVIA, *De Directeur voornoemd,*
den 14den April 1842. VAN DER VINNE.

* De ondergeteekende brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat bij besluit van Zijne Excellentie den waarnemend Gouverneur Generaal, van den 12den dezer no. 4, is bepaald, dat vooreerst geen verder gevolg zal worden gegeven aan het verkoopen van *tin* op Banka en Palembang, vastgesteld bij resolutien van den 21sten Julij 1830 no. 18, en van den 21sten October 1832 no. 2, en dat mitsdien die resolutien tijdelijk buiten werking zijn gesteld.

De Directeur der Producten en
BATAVIA, *Civiele Magazijnen,*
den 13den Mei 1842. M. H. HALEWIJN.

* De ondergeteekende maakt hierbij bekend, dat in den morgen van vrijdag den 20sten dezer, ten 10 ure, ten zijne bureele eene uitbesteding zal worden gehouden, voor den aanmaak en de levering zoo spoedig mogelijk, ten dienste der posterij in de afdeeling *Buitenzorg*, van:

- 1 dresseer kar.
- 2 postkarren.
- 2 kisten voor deze postkarren.
- 1 stel tuigen voor 4 paarden.
- 173 halsters.
- 87 rosborstels.
- 23 emmers.
- 8 zadels met toebehooren.
- 5 waterbalies, en
- 10 grasbakken.

en zulks op de gewone conditien, welke ten overvloede op den dag der uitbesteding aan gadinghebbenden zullen worden medegedeeld.

BATAVIA, *De Resident van Batavia,*
den 14den Mei 1842. F. BUTIN BIK.

* Debiteuren van het vendu-departement alhier, over de maand Januarij ll., worden bij deze herinnerd, dat de aanzuivering van hun debet uiterlijk voor ultimo dezer, ten vendu-kantore moet geschieden, wanneer zij zich tegen geregtelijke vervolgingen wenschen te vrijwaren.

De Resident, Superintendent van
BATAVIA, *het Vendu-departement,*
den 17den Mei 1842. F. BUTIN BIK.

* De ondergeteekende herinnert bij deze, dat de belasting op de lijf-eigenen over dit loopende jaar moet worden voldaan bij den Algemeenen Ontvanger alhier, in de maanden Junij, Julij en Augustus, waartoe dagelijks (uitgezonderd de zon- en feestdagen) gelegenheid zal zijn van des voormiddags 8 tot namiddags 2 uren, en herinnert de belanghebbenden, almede aan de op het verzuim vastgestelde boete.

PASSAROEANG, *De Directeur van Financien, Resident,*
den 11den Mei 1842. DE VOGEL.

* Debiteuren van het vendu-departement alhier, voor zoo veel zij nalatig zijn in de voldoening hunner rekening, over de maand Januarij jl., worden aangemaand, om dat verschuldigde ten vendu-kantore te komen voldoen, voor of uiterlijk op den 31 dezer, wanneer zij zich tegen geregtelijke vervolgingen wenschen te vrijwaren.

De superintendent van het
SOERABAIJA, *vendu-departement,*
den 9den Mei 1842. L. J. JEEKEL.

Edictale Citatien.

* *Voor het land.* Alzoo president en leden in den raad van justitie te Batavia, op het daartoe door den fiskaal bij denzelven raad, Mr. *Pelgrom Charles Ardesch* R. O., voor en van wege het Gouvernement van Nederlandsch Indie, gedaan verzoek, hebben verleend het derde defaut met de profijten van dien regtens, en kwalificatie tot het doen eener vierde citatie, ex-superabundanti bij edicte ad valvas curiæ, op en tegen alle degenen, die vermeenen eenig regt, actie, aanspraak of pretentie te hebben, op eene som van *f* 101 zilver, zijnde het zuiver rendement van een aan het zeestrand te Sambas gevonden gehavende barkas, naar het uiterlijk aanzien behoord hebbende tot een oorlogsvaartuig.

Zoo is het, dat ik ondergeteekende eerste deurwaarder en gezworen exploiteur bij den raad van justitie voornoemd, bij deze voor de vierde maal dagvaarde, allen en een iegelijk, welke zouden vermeenen eenig regt, actie, aanspraak of pretentie te hebben op het hierboven vermelde vendu-rendement van *f* 101 zilver, om op donderdag den 23sten Junij 1842, des morgens ten acht ure precies, ter openbare rolle van welmelden raad in persoon, dan wel bij gemagtigden te compareren, ten einde het derde defaut te purgeren, en voorts te zien dienen van intendit.

Aldus geaffigeerd en gepubliceerd, van de puije van het raadhuis te Batavia, op den 12den Mei 1842.

De gezworen exploiteur voornoemd.
SCHOUTEN.

* *Pro justitia.* Alzoo president en leden in den raad van justitie te Samarang, op het daartoe door den heer fiskaal R. O., bij gemelden raad, voor en van wege het Gouvernement van Nederlandsch Indië, in dato 27 April 1842, gedaan verzoek, hebben verleend het derde defaut, met de profijten van dien regtens, en kwalificatie op het doen eener vierde citatie ex super abundantie bij edicte ad valvas curiæ, alsmede admissie om te dienen van intendit op en tegen allen en een iegelijk, die vermeenen mogten eenig regt, actie, aanspraak of pretentie te hebben, op:

10 zakken, inhoudende 875 katjes koffijboonen, welke op den 21sten October 1841, in het district Mergotoe onder Joanna, nabij de dessa Mergoijosso aan den rivierkant digt aan zee, door eene wacht van de recherche aldaar zijn aangehaald geworden, waarvan de eigenaren onbekend zijn:

Zoo is het, dat ik eerste gezworen exploiteur bij voornoemden raad, bij deze voor de laatste maal dagvaarde, elk en een iegelijk, die vermeenen mogten eenig regt, actie of pretentie te hebben, op de bovengemelde koffij, om op woensdag den 8sten Junij 1842, des morgens ten half acht ure, ter openbare rolle van meergemelden raad, in persoon of bij gemagtigde te verschijnen, ten einde het derde defaut te purgeren, en voorts te zien dienen van intendit.

Aldus gedaan te Samarang, den 3den Mei 1842.

De eerste gezw. expl. voornoemd,
AM. PIJL.

* *Pro justitia.* Alzoo president en leden in den raad van justitie te Samarang, op het daartoe door den heer fiskaal R. O., bij gemelden raad, voor en van wege het Gouvernement van Nederlandsch Indië, in dato 27 April 1842 gedaan verzoek, hebben verleend het derde defaut, met de profijten van dien regtens, en kwalificatie op het doen eener vierde citatie ex super abundantie bij edicte ad valvas curiæ, alsmede admissie om te dienen van intendit op en tegen allen en

(*Zie verder het bijvoegsel.*)

BIJVOEGSEL DER JAVASCHE COURANT.

Woensdag, 18 Mei 1842.

een iegelijk, die vermeenen mogten eenig regt, actie, aanspraak of pretentie te hebben op:

1e. Een jattie balk, lang 7,4, breed 0,36 en dik 0,32 Nederlandsche ellen, gemerkt $\frac{7}{30}$-$\frac{21}{20}$.

2e. Een praauw bedowang van jattie-hout defect, lang 10,5, breed 0,6 en diep 0,7 Nederlandsche ellen, aan het zeestrand van Legen Bajak: (zeeroovers ankerplaats:) gevonden, waarvan de eigenaren onbekend zijn:

Zoo is het, dat ik eerste gezworen exploiteur bij voornoemden raad, bij deze voor de laatste maal dagvaarde, elk en een iegelijk, die vermeenen mogten eenig regt, actie of pretentie te hebben, op de bovengemelde voorwerpen, om op woensdag den 8sten Junij 1842, des morgens ten half 8 uur, ter openbare rolle van meergemelden raad, in persoon of bij gemagtigde te verschijnen, ten einde het derde defaut te purgeren, en voorts te zien dienen van intendit.

Aldus gedaan, te Samarang den 3den Mei 1842.

De eerste gezw. expl. voornoemd,
AM. PIJL.

* Alzoo door president en leden in den raad van justitie te Samarang, bij dispositie van den 9den Maart 1842, op het daartoe door of van wege den chinees *Kwee Biaukhiem*, op den 7den bevorens gedaan verzoek, is verleend citatie, zoo in persoon, als bij edicte tegen alle deszelfs bekende en onbekende crediteuren, om ten bekwame dage te compareren ter rolle van gemelden raad, ten einde op de door hem, *Kwee Biaukhiem*, verkregene brieven van atterminatie te worden gehoord.

Zoo is het, dat ik ondergeteekende, eerste deurwaarder en gezworen exploiteur bij voornoemden raad, bij deze dagvaarde alle bekende en onbekende crediteuren van den chinees *Kwee Biaukhiem*, om in persoon, dan wel door gemagtigde te compareren op woensdag den 15den Junij 1842, des morgens ten half acht ure, ter rolle van meergemelden raad, ten einde aldaar de verkregene brieven van atterminatie voor den tijd van drie jaren te zien presenteren, met de daartoe betrekkelijke bescheiden, het interinement daarop te hooren verzoeken, daar tegen te antwoorden. en te procederen naarvolgens de wet.

Aldus gepubliceerd en geafficheerd daar en waar het behoort op heden den 2den Mei 1842.

De eerste deurw. en expl. voornoemd,
AM. PIJL.

* *Pro justitia.* Alzoo president en leden in den raad van justitie te Ternate, op het daartoe door den fiskaal *Reinier Scherius jr*, bij denzelven raad R. O. voor en van wege het Gouvernement van Nederlandsch Indie, in dd. 28 dezer no. 22 gedaan verzoek, hebben verleend het tweede defaut en de profijten van dien regtens, met admissie tot het doen eener edictale citatie bij edicte ad valvas curiae op en tegen allen en een iegelijk, die vermeenen mogten eenig regt, actie, aanspraak of pretentie te hebben, op:

Zestien pakken met lijnwaden in den avond van den 7den Mei 1840, te Menado aangehaald en waarschijnlijk afkomstig van de aldaar ter reede liggende Soloksche brik *Hohap*, gevoerd door den anakhoda *Ong Tjiang*, waarvan de eigenaars ontvlugt en dus onbekend zijn gebleven.

Een	pak	inh.	$10\frac{2}{20}$	kg.	europ.	sarongs	waarv.	2	ps.	beschad.
»	»	»	$10\frac{2}{20}$	»	»	»	»	1	»	»
»	»	»	$10\frac{3}{20}$	»	»	»	»	1	»	»
»	»	»	$10\frac{4}{20}$	»	»	»	»	2	»	»
»	»	»	$8\frac{2}{20}$	»	»	»	»	2	»	»
»	»	»	10	»	»	»	»	1	»	»
»	»	»	$8\frac{2}{20}$	»	»	»	»	1	»	»
»	»	»	$8\frac{2}{20}$	»	»	»	»	2	»	»
»	»	»	$10\frac{2}{20}$	»	»	»	»	2	»	»
»	»	»	8	»	»	»	»	2	»	»
»	»	»	$3\frac{6}{20}$	»	»	»				
»	»	»	$3\frac{8}{20}$	»	»	»				
»	»	»	3_{20}	»	»	»				
»	»	»	$3\frac{7}{20}$	»	»	»				
»	»	»	$3\frac{3}{20}$	»	»	»				
»	»	»	$3\frac{10}{20}$	»	»	»				

Zoo is het, dat ik gezworen exploiteur bij voornoemden raad, bij deze voor de tweede maal dagvaarde, elk en een iegelijk die vermeenen eenig regt, actie, aanspraak of pretentie te hebben op de bovengemelde lijnwaden, om binnen drie maanden na dato dezer, ter openbare rolle van gemelden raad in persoon dan wel bij gemagtigden te verschijnen, ten einde hun vermeend regt te institueeren en aan te hooren, den eisch en conclusie als ten dien dage door den fiskaal R. O. zal worden gedaan en genomen.

TERNATE,   *De gezworen expl. voornoemd,*
den 19sten Jan. 1842.   C. SCHNEIDER.

* *Pro justitia.* Alzoo president en leden in den raad van justitie te Ternate, op het daartoe door den fiskaal bij denzelven raad, *R. Scherius* R. O., gedaan verzoek, hebben verleend admissie tot het doen eener tweede edictale citatie ad valvas curiæ, op en tegen allen en een iegelijk, die vermeenen mogten eenig regt, actie, aanspraak of pretentie te hebben, op het rendement van een vat met spermacetie traan, gemerkt op den bodem met gebrande letters *Wilson*, verkocht te Menado blijkens vendu extract dd. 22 October 1841, en was opgevischt in de bogt van Menado, in het laatst van de maand Mei 1840, waarvan de eigenaar of eigenaars onbekend zijn.

Zoo is het, dat ik gezworen exploiteur bij voornoemden raad, bij deze voor de tweede maal dagvaard, elk en een iegelijk, die vermeenen mogten eenig regt, actie, aanspraak of pretentie te hebben, op het bovengemeld vat met spermacetie traan, om binnen den tijd van drie maanden na dato dezer ter openbare, rolle van gemelden raad, in persoon dan wel bij gemagtigden te verschijnen, ten einde hun vermeend regt te institueeren.

De gezw. expl. bij den raad van justitie
TERNATE,   *te Ternate,*
den 22sten Feb. 1842.   C. SCHNEIDER.

* *Pro justitia.* Alzoo president en leden in den raad van justitie te Ternate, op het daartoe door den fiskaal bij denzelven raad, *R. Scherius* R. O., gedaan verzoek, hebben verleend het eerste defaut en de profijten van dien regtens, met admissie tot het doen eener tweede citatie bij edicte ad valvas curiæ, op en tegen allen en een iegelijk, die vermeenen mogten eenig regt, actie, aanspraak of pretentie te hebben, op eene som van *f* 6033. 27 zijnde het zuiver rendement van de ondervolgende lijnwaden, welke in den avond van den 9den Augustus 1838, ter residentie Menado door een der wachthebbende burgers bij het tolhuis, in een praauw belotto achterhaald, en vervolgens bij publieke vendutie aldaar zijn verkocht geworden, als:

48	stuks	sarongs,
52	»	gingans.
77	»	rood gestreept linnen,
71	»	tjele,
27	»	roode gingangs,
28	»	gekeepert linnen,
10	»	zwarte chitzen,
3	»	muselien,
4	»	longcloth,
2	»	gebloemd muselien,
59	»	zijden vlaggen of pelang,
141	»	doeken,

waarvan de eigenaar of eigenaars onbekend zijn,

Zoo is het, dat ik ondergeteekende deurwaarder en gezworen exploiteur bij den raad van justitie voornoemd, bij deze voor de tweede maal dagvaarde, elk en een iegelijk die vermeenen eenig regt, actie, aanspraak of pretentie te hebben op het hier boven vermeld rendement van *f* 6033. 27 om binnen den tijd van drie maanden na dato dezer ter openbare rolle van gemelden raad, in persoon dan wel bij gemagtigden te compareren, ten einde aantehooren zoodanigen eisch en conclusie als door den fiskaal voornoemd zal worden gedaan, daar tegen te antwoorden en te procederen als naar regten.

Aldus geafficheerd en gepubliceerd te Ternate, den 17den Maart 1842.

De gezw. expl. bij den raad voornoemd,
C. SCHNEIDER

* Alzoo president en leden in den raad van justitie te Soerabaija, aan den prokureur *Johannis Fredrik Neijndorff*, namens de agenten der Samarangsche wees- en boedelkamer alhier, als plaatselijke desolate boedelkamer, als administrerende de insolvente boedels van wijlen *Pieter Joseph Bauer*, in leven controleur der tweede klasse bij de landelijke inkomsten en kultures in de residentie Kedirie, *Willem In't veld*, in leven particulier zeevarende en den arabier *Seeh Saleh Sweleh*, hebbende verleend het eerste defaut en admissie tot het doen eener tweede citatie, bij edicte tegen de pretendenten op voormelde boedels;

Zoo is het, dat ik tweede gezworen exploiteur bij voornoemden raad, bij deze voor de tweede maal dagvaarde, gemelde pretendenten, om op woensdag die zijn zal den 8sten Junij 1842, des morgens ten half acht ure, in persoon of bij gemagtigden te compareren ter rolle van welmelden raad, ten einde het eerste defaut te purgeren en als nog hunne vorderingen aantegeven, te verificeeren en te procederen tot het judicium van preferentie en concurrentie.

Aldus gedaan en gepubliceerd te Soerabaija, den 12den Mei 1842.

De 2de gezw. expl. voornoemd,
J. HEIJNNEMAN.

Vendu-Departement.

* Op woensdag den 18 dezer, zullen op vendutie van *Voute & Guérin*, worden verkocht: puike boter, hammen, gerookt vleesch, gezouten ossen baasjes, en kaas.

Eene partij laken, effen en geruit fluweel, tricos, ruwe zijde, witte en roode chineesche doeken, salemporis, gebleekte en ongebleekte madapollams.
Eene partij schilderijen, een hollandsche koe, 120 real staafgoud.

* Op de vendutie van *Voute en Guerin*, zullen mede worden verkocht: de, in de javasche courant van 16 April geannonceerde slaven, bestaande in:
Poengoet oud 29 jaren, kapster, kindermeid en fijne naaister.
Bietjoe oud 28 jaren, goede violist, huis en lijfjongen.
Bietja oud 9 jaren, aankomende lijfmeid.
Philip oud 6 jaren.

* Op de vendutie van donderdag den 19den dezer, bij *Roselje & Co.*, zullen nog worden verkocht, witte amerikaansche beschuit, gezouten vleesch en spek, azijn, witte boonen, gedroogde appelen, zweedsche teer, oud loopend en staand touwwerk, zeilen, katrellen, 500 ponden balein, eene partij traan en spermacetie olij, 7000 stuks malakka stokken, enz.

* Op de vendutie van donderdag bij *Roselje & Co.*, zal nog zonder reserve, voor rekening van wien zulks zoude mogen aangaan, worden verkocht, eene partij van acht kisten zoo gekleurde als witte franjes, aangebragt met het schip *Straat Sunda*, kapitein *H. M. Volkertsen.*

* Op de vendutie van donderdag bij *Roselje & Co.*, zal nog worden verkocht, een praauw Champang groot 9 koijangs.

* *Roselje & Co.*, zullen op donderdag aanstaande, nog verkoopen een factuurtje pas aangebragte provisien, bestaande in: grasboter, superieure hammen, zoetemelksche en leidsche kazen, flacons met gedroogde rietpeeren, appelen, muscadel rosijnen, banket, eerste kwaliteit succade en snipperkoek, vruchten op brandewijn, valk bier op vaten, wijn-azijn op fust, superieure eau de cologne, een kist diverse boeken, plaatwerken, kantoor-behoeften enz.

* Op dingsdag den 21sten Mei zal, uithoofde van het vertrek van den heer *de Thune*, vendutie worden gehouden van goed gedresseerde wagen en rijpaarden, fraaije rijtuigen en harnachement, goede meubelen, als: ledikanten, stoelen, tafels, banken, kasten, spiegels, schilderijen, fraaije thee-serviezen, bijzonder fraai gewerkt zilverwerk, benevens eenige liverij voor jongens enz.

---

* In den loop dezer maand, zal op vendutie van *Voute & Guérin*, worden verkocht: een erf, gelegen in blok M, deel 4 no. 268, buurt of wijk Molenvliet, bebouwd met twee steenen pedakken, wagenhuis en paardenstallen, allen met pannen gedekt; thans bewoond door mevrouw de weduwe *Wiltenaar.*

Roselje & Co., zullen op een nader te bepalen dag, voor rekening van wien zulks zoude mogen aangaan, zonder reserve verkoopen:
7 kisten beschadigd aangebragte goederen, bestaande in: eene prachtige verzameling pendules, candelabres, lampes bronze florentin et or, branches, vases, groupes, cornets, buires et coupes bronze artistique, vide-poches, presse-papiers, bougeoirs, écritoires, chandeliers, crosses, musique à 8 airs, enz. enz.

* Op zaturdag den 21sten dezer, zal alhier vendutie worden gehouden, van een erf en steenen huis, gelegen in de chinesche kamp, en meubilaire goederen, behoorende tot den boedel van wijlen den chinees *The Bengsang.*

De agenten der sam. weeskamer te Kadoe,
MAGELANG, *den 12den Mei 1842.* H. R. VAN CASAND, W. A. CLAASZ.

Verkoop van Goederen.

* Verkooping op regterlijk gezag. In den loop van deze maand, ter instantie van *E. A. Mannik*, zullen door den deurwaarder van den landraad der stad en voorsteden van Batavia, ten overstaan van eene commissie uit gemelden raad bij wege van executie publiek worden verkocht, voor rekening van den inlander *Saboedien*, als;
Een stuk grasland gelegen in het westerveld blok P, deel 6 no. 412, buurt of wijk Fluit, bij de verponding geregistreerd onder no. 8411.
Een stuk tuin en zaailand, bebouwd met een huis van steen en planken met atap gedekt, gelegen in het westerveld blok P, deel 6 no. 403 en 411, buurt of wijk kampong Boegies, bij de verponding geregistreerd onder no. 241.
Een stuk bosch en moerassig land, gelegen in het westerveld blok P, deel 4 no. 108; buurt of wijk Fluit, bij de verponding geregistreerd onder no. 8110.
Indien er iemand mogt zijn, die eenig regt of toezegging op voorschreven vastigheden zouden willen pretenderen en zich opponeren tegen gemelde executie en verkooping, die kome en make het mij ondergeteekende bekend.

BATAVIA, *den 13den Mei 1842.* *De deurw. en gezw. expl. voornd.* J. STORMER.

* De executeuren in den boedel van wijlen den heer *H. Nolten*, bieden te koop de huur-contracten, van de ondervolgende in de residentie Soerakarta gelegen landen, als:
Blorong, reeds beplant met 160,000 koffijboomen en 120 bouws indigo.
Belling, id. 260,000 koffijboomen.
Bédjén, id. 80,000 koffijboomen.
Latoong, id. 530,000 koffijboomen, —alles jonge aanplanting en voor uitbreiding vatbaar.
Gadinghebbenden (welke op de Gouvernements bepaling op het stuk der landverhuring in de Vorstenlanden zullen moeten letten), gelieven zich bij een der ondergeteekenden te adresseren.

SOLO, *den 28sten April 1842.* J. H. SMITH Jr. W. MACGILLAVRIJ. J. T. CANTER VISSCHER.

* De ondergeteekenden hebben ontvangen de volgende artikelen, alhier met de laatste schepen aangebragt, als: hammen, boter, rolpens, gedroogde vruchten, vruchten op brandewijn, hollandsche en engelsche zuren, verschillende soorten engelsche provisien in blik, fraaije zadels (waaronder race zadels), en een assortiment tafel lampen.

RABE, TOFOHR & CO.

* De per het Amerikaansch schip *Logan*, van Genua aangebragte salade-olie, verkrijgbaar bij de gebr. *van Deun & Co.*

* Bij *G. W. von Ende & Co.*, te Samarang per de laatste schepen aangebragt: engelsch en valk bier, azijn op vaten en flesschen, hammen, zoetemelksche, zwitsersche en limburger kaas, saucijs de bologne en andere goederen meer.

* Te koop tegen billijke voorwaarden, een te Lassem, residentie Rembang, op stapel staand, bijna voltooid, hecht en sterk gebouwd barkschip, zijnde ongeveer 81 voet lang, 23 voet breed, $12\frac{1}{2}$ voet diep; te bevragen met gefrankeerde brieven bij den eigenaar aldaar.

BEDGASING.

* Met de laatst aangekomen schepen, hebben de ondergeteekenden ontvangen een assortiment super fijne lakens en satijn de laine of tricos voor pantalons in alle kleuren, zijde en cachemier voor vesten, heeren hemden en laarsjes.

KUIJT & OGER.

* *F. D. Schultz* op Bazaar Baroe, verwittigd het geëerd publiek dat bij hem, van donderdag aanstaande twee soorten van roggenbrood, dagelijks te bekomen zijn.
BATAVIA, *den 18den Mei 1842.*

* Te koop, eene bijzonder goed bewerkte en zeer makkelijke europesche wagen. Adres

NOLTHENIUS EN CO.

* Te koop, een reiswagen.

MUNDER.

Huwelijken.

* Getrouwd:

N. LANS, *gep. kapitein*,
met
L. E. FRANSZ.

SOERABAIJA, *den 4den Mei 1842.*

Geboorten.

* Aan boord van het schip *Europa* 15 April 1842, voorspoedig bevallen van eenen zoon *E. de Ville*, echtgenoot van

A. VON BIHL.

BATAVIA, *10 Mei 1842.*
Kennisgave aan vrienden en bekenden.

* Bevallen van eenen zoon, *V. E. Montigny*, geliefde echtgenoot van

G. H. MULLER.

SALATIGA, *den 1sten Mei 1842.*

* Voorspoedig bevallen van eenen zoon, de echtgenoot van

G. R. A. MANUEL.

SOERABAIJA, *den 11den Mei 1842.*

* Heden verloste allervoorspoedigst van eene dochter, *S. W. van Riemsdijk*, echtgenoot van

C. M. VISSER.

SOERABAIJA, *den 12den Mei 1842.*
Eenige kennisgeving.

Sterfgevallen.

* Heden overleed tot mijne bittere droefheid mijne geliefde echtgenoot *Johanna Helena Weimar*, in den jeugdigen ouderdom van bijna twintig jaren.

J. BONTE.

BATAVIA, *15 Mei 1842.*

Het kindje, in welks geboorte wij ons op den 11den October jl. zoo verheugden, is heden nacht, na een kort lijden wederom van ons weggenomen.

C. VAN RAALTEN,
E. G. VAN RAALTEN.
gebr. *Bruijninga*,

SOERABAIJA,
6 Mei 1842.

Nagelaten Boedels.

* De boedelkamer te Samarang, verzoekt elk en een iegelijk die iets te vorderen heeft van, of verschuldigd is aan den boedel van wijlen den moor *Miera Lebee*, om daarvan binnen den tijd van drie maanden aangifte of betaling te doen, ter secretarie dezer kamer.

Namens de weeskamer voornoemd.
De Secretaris,
P. W. OBDAM.

SAMARANG,
den 13den Mei 1842.

* Degenen, welke iets te vorderen hebben van, dan wel verschuldigd zijn, aan den boedel van wijlen den chinees *The Bengsang*, worden verzocht daarvan aangifte of betaling te doen, binnen den tijd van drie maanden na dato dezes.

De agenten der sam. weeskamer te Kadoe,
H. R. VAN CASAND.
W. A. CLAASZ.

MAGELANG,
12 Mei 1842.

* Crediteuren en debiteuren, van wijlen den op den 3den April jl., in het hospitaal te Simpang overleden chirurgijn der 3de klasse *Peltz*, worden verzocht daarvan aangifte of betaling te doen, aan de kommissarissen in dien boedel binnen den tijd van zes weken.

De kommissarissen voornoemd,
D. KOOT.
VON SCHMITT.

SOERABAIJA,
6 April 1842.

* Debiteuren en crediteuren, in den boedel van wijlen *Nio Tianho*, op den 21sten April jl. overleden, worden verzocht, binnen den tijd van drie maanden aangifte te doen, aan

De testamentaire executeuren,
NIO THAIJLO.

BATAVIA,
14 Mei 1842.

* Debiteuren en crediteuren des boedels van den, alhier overledenen suikerfabriekant *Kwee Tjonghoo*, worden verzocht, binnen den tijd van drie maanden betaling, of aangifte te doen, bij

De weduwe en testamentaire executrice,
OEI SINGNIO.

PASOEROEWAN.
den 16den April 1842.

Verschillende Bekendmakingen.

* De gemagtigden van den gepensioneerden majoor *Stokbroo*, zijn de heeren *J. Stokbroo* en *T. D'Ozij*.

* *Van Vliet* beschouwt van heden af aan, alle voor dato dezer op hem gepasseerde procuratien als vervallen, en heeft tot zijnen gemagtigde aangesteld Mr. *de Wal*, advokaat te Soerabaija.

PASOEROEWAN, *10 Mei 1842.*

* Te huur een huis staande op den Tanabangschen weg, te vragen bij

T. DE SOUZA.

* Uithoofde van veelvuldige regens en den daardoor veroorzaakten slechten staat van de Baan, zijn de Wedloopen tot vrijdag en zaturdag den 27 en 28sten dezer, uitgesteld geworden.

Namens de directie.
J. J. BLANCKENHAGEN,
Secretaris.

BATAVIA,
12 Mei 1842.

* On account of the late rains and consequent bad state of the course, the races are postponed untill friday and saturday 27th and 28th instant.

In the name of the direction.
J. J. BLANCKENHAGEN,
Secretary.

BATAVIA,
12 Mai 1842.

Vertrekkende Personen.

* *E. Bicker*, vertrekt naar Japan.

* *M. Wolff*, vertrekt naar Japan.

* *H. Oelrichs*, vertrekt naar Japan.

Vastgestelde Prijzen.

	Batavia		*Samarang*		*Soerabaija*	
	Guld.	*Cents*	*Guld.*	*Cents*	*Guld.*	*Cents*
Tarwe brood van 14 oncen - -	»	25	»	25	»	25
Varkens-vleesch per katties - -	»	36	»	70	»	45
Ossen-vleesch per pond - - -	»	30	»	16	»	16
Buffel-vleesch per katties - -	»	24	»	»	»	»

Marktprijzen.

	Batavia		*Samarang*		*Soerabaija*	
	Guld.	*Cents*	*Guld.*	*Cents*	*Guld.*	*Cents*
Rijst, eerste soort, per koijang .	172	80	150	»	160	»
Idem, tweede soort, per koijang .	156	60	98	»	140	»
Idem, derde soort, per koijang .	145	80	90	»	»	»
Idem, eerste soort per gantang ($\frac{1}{10}$ pikol)	»	64	»	55	»	70
Idem, tweede soort per gantang .	»	58	»	36	»	50
Idem, derde soort, per gantang .	»	54	»	33	»	»
Koffij, per pikol	25	»	28	80	30	»
Klapper-olie, per takker van 33 bottels	12	»	7	92	16	50
Katjang-olie, per takker van 33 bottels	8	40	7	26	6	60
Dempel-olie, per pikol . . .	40	»	30	»	20	»
Brandhout, per vadem van 18 voeten lang 6 voeten hoog en 1½ voeten breed	17	»	36	»	14	»

NB. Bovenstaande artikelen zijn allen in koperen-munt berekend.

Te Samarang wordt de koijang à 28 pikols of 3500 ℔ gerekend.

Scheepsberigten.

STRAAT SUNDA.

Doorgezeild.

Mei 12 — Eng. schip *Berusia*, Kuhn, van London den 25sten december, naar Manilla.

Mei 14 — Hamb. bark *Alma*, P. Anderson, van Batavia den 13den mei, naar Hamburg. — Zr. Ms schoener *Janus*, luitenant Spanjaard, van dito den 8sten dito, naar Padang, passagier, kapitein Waleson.

BATAVIA.

Aangekomen.

Mei 13 — Ned. schip *Stad Thiel*, E. M. Chevalier, van het Nieuwe Diep den 20sten januarij, passagiers, de heeren J. B. en H. J. C. van den Dungen.

Mei 14 — Eng. bark *Julia Willes*, G. R. Fox, van Sijdneij den 3den februarij, passagier, mevrouw Fox. — Zr. Ms. brik *Zwaluw*, kapitein luitenant ter zee W. Engslie, van het Eiland Onrust. — Eng. bark *Devonshire*, H. Stevens, van London den 23sten januarij.

Mei 17 — Eng. bark *Welcome*, H. Morris, van Adelaide den 14den april, passagier, de heer R. A. McLean. — Ned. stoomschip *Koningin der Nederlanden*, R. Limon, van Samarang den 15den mei, met Zr. Ms. troepen.

Vertrokken.

Mei 14—Ned. schip *De Zeemeeuw*, H. L. Kaijser, over Tcilatjap naar Amsterdam, passagiers, de heer H. W. van Woelderen en zoontje.—dito schip *Oeij Sinjo*, Oeij Djiet, naar Pekalongan. — dito bark *Naim*, Said Oemar Bin Sech Habassij, naar Padang. — Zr. Ms. brik *Vliegende Visch*, luitenant ter zee der 1ste klasse J. van Cats de Raet, naar Soerabaija.

Mei 15 — Ned. bark *Hermina*, B. Doig, naar Pangol. — dito bark *Hengoean*, Loa Koanoan, naar Cheribon. — Cochin-China schip *Kim Ong*, Leijwan Toea, naar Cochin China.

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. korvet Triton; brik Zwaluw; Civ. schoener Zwaluw; Ned. stoomschip Koningin der Nederlanden; schepen Javaan, Claudius Civilus, Generaal Chassé, Amboina, Kenau Hasselaar, Johanna Cornelia, Ambarawa, Nassau, De Jonge Adriana, Generaal Chassé, Princes Mariane, Pieter Florisz, Wilhelmina Catharina, Europa, Perle, Stad Tiel; barken Indiaan, Saijang Maschkoor, Ik Hoat, Emma, Johannes Maurinus, Marie Julie, Van der Werf, Formosa, Straat Sunda, Fatahool Kariem, Kalimaas; brikken De Hoop, Tongsing, Tartar, Harriet, Dorothea; schoeners Waso, Kappa, Hoop op Welvaart, Diana, Siamat, Coringa, Arend. — Eng. barken Welcome, Devonshire; brikken Diana, Julia Willes. — Amerik. schepen Sumatra, Logaan. — Hamb. schip Sophie. — Portug. brik Genoveva.

SAMARANG.

Aangekomen.

Mei 12 — Ned. stoomschip *Koningin der Nederlanden*, R. Limon, van Batavia den 11den mei, met Zr. Ms. troepen, passagiers, de heeren L. C. Bussingh, Spengler, J. Condeo, mevrouw Baronnesse von Hartefeld, en mejufvrouw A. E. Schonek.

Vertrokken.

Mei 7 — Ned. bark *Talsum*, J. C. MacCollum, naar Soerabaija, passagiers, de heer C. Beasleij, chir.-majoor C. J. Kerchoff, 2de luitenant L. J. Sethoff, mevrouw Perrie en familie, en mejufvrouwen A. Mugel en Seidelmeijer.

Mei 8 — Ned. bark *Fatahool Hair*, Lamong, naar Pontianak, passagiers, de heer C. F. Boudriot en familie.

Mei 9 — Ned. schoener *Lanang*, Liem Tjaplang naar Tagal.

Mei 12 — Ned. schoener *Indramaijoe*, Tjan Kiemwaij, naar Indramaijoe, Riouw en Singapoera.

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms roei-kanonneer-boot No. 14; Ned stoomschip Koningin der Nederlanden; schip Fatal Hair; barken Bandaar Alie, Slamat, So-ootban; brikken Berkat Slamat, Insing Onderneming, Pekalongan; schoeners Oemarien, Marzock, Tjoe Hesing, Dolphijn, Oeij Teksing, Hapsing, Thaij Lae.

SOERABAIJA

Aangekomen.

Mei 5 — Ned. bark *Joesorin Gasiem*, Sech Abdul Latief, van Banjermassing den 19den april.

Mei 10 — Ned. brik *Twee Gezusters*, W. Jutting, van Samarang den 30sten april, passagiers, de heeren A. Oriffin en Bruckner. — dito bark *Jan Daniel*, J. K. Meuritz, van Batavia den 29sten dito, passagier, de heer J. A. McLonnan. — dito schip *Medora*, I. G. Ago, van Samarang den 5den mei.

Mei 12 — Ned. bark *Talsum*, J. MacCollum, van Batavia den 28sten april, passagiers, de heeren C. Beasleij, mevrouw Perrij, en mejufvrouwen Migel en Seidelmeijer. — Eng. bark *Commodore*, P. le Rossignol, van Singapoera den 20sten dito.

Vertrokken.

Mei 8 — Ned. brik *Orestes*, H. Prosser, over Paralessie en Tagal naar Batavia, passagiers, mevrouwen Higgers, Prosser, en mejufvrouw Butteling. — dito schip *Agnete*, J. Russen, over Batavia naar Nederland, passagier, mevrouw Van Elk.

Mei 10 — Ned. bark *Fatal Barie*, Sech Abdulla Bin Hassan, naar Boender. — dito bark *Le Charles*, C. Brodie, naar Batavia, passagiers, de heeren R. Boijd, B. Goard en J. M. Saimons. — dito schoener *Giapsing*, Sie Boenpit, naar Balie. — dito bark *Kimhien*, Kwee Kintjong, naar Samarang.

Mei 11 — Ned. schoener *Marij*, Hassan, van Balie, passagiers, de heeren F. F. van West en A. Griffin, — dito bark *Fatool Rachman*, Sech Abdulla Bin Segaf, naar Banjermassing.

Mei 12 — Ned. bark *Joeserin Gasiem*, Sech Abdul Latief, naar Grissee.

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. korvet Van Speijk; ijzeren-stoomboot Hekla en Etna; stoomschip Hekla; brikken Panter, Postillon; schoeners Kameleon, Pijlades; Ned. schepen Goede Vertrouwen, Prins van Oranje, De Johanna, Sara Johanna; barken Carolina Jacoba, Fatal Kariem, Machlar, Koombool Maas, Susanna Dorothea, Passekan Calijpso; brikken Anthoinette, Kim Tjithaij; schoeners Anambas, IJoung James, Drake, Komaaij, Hotjieang, Hapsing, Goannam.

CHERIBON.

Aangekomen.

Mei 10 — Ned. bark *Batavia*, Ton Ingok, van Batavia den 2den mei. — dito bark *Zephijr*, Tjia Soendjien, van dito den 3den dito.

Mei 11 — Ned. brik *Wang Tjinsing* Kotho, van Tagal den 9den mei. — dito schoener *Soengoeat*, So Diamling, van Batavia den 28sten april.

Vertrokken.

Mei 12 — Ned. bark *Zephijr*, Tjia Soendjien, naar Samarang.

Mei 13 — Ned. bark *Batavia*, Tan Ingok, naar Pekalongan. — dito bark *Mercurij*, J. Schoon, naar Batavia, passagier, de heer F. W. Godin.

Schepen liggende ter reede.

Ned. brik Warg Tjingsjng; schoener Soengoeat.

BEZOEKIE.

Aangekomen.

Mei 4 — Ned. schoener *Fatahol Barie*, Intje Aboe Naim, van Grissee den 28sten april.

Vertrokken.

Mei 5 — Ned. schoener *Fatahol Barie*, Intje Aboe Naim, naar Pamakassan.

Handelsberigten.

AAN- EN UITVOER te BATAVIA, van den 12den tot en met den 14den Mei 1842

AANVOER.

Van Nederland, met het Ned. schip de Stad Thiel, *E. M. Chevalier*.

6 pakken polemieten, 10 kn. en 1 baal manufacturen, 200 keld genever, 22 ks aardewerk, 200 vs. boter, 50 ks kaas, 15 halve pp. wijn, 25 ks champagnewijn, 1 kistje knoopen, 6 vs loodwit, 2,8 dito lijnolie, 1 kist chocolade, 4 vs blaauwsel, *B. Kopersmit & Co*

100 tonnen koolteer, 12 kn. manufacturen, 5 dito wijn, 1 kist kramerijen, *van Ommeren, Rueb & Co.*

6 kisten zadelwerk, 3 dito meubelen, *van Boekholst*

2 kisten en 1 baaltje goudleder, 1 kist meubelen *C. J. Loman jz.*

350 kelders genever, 4 pk polemieten, *P. Suermondt & Co*

4 kisten calicots, 1 kist spiegels, *Santhagens, Romswinckel & Co*

6 kisten kramerijen, 2 dito meubelen, 1 rijtuig, 25 kn. wijn, 6 ks. pruimen, 42 vs groenten, 5 keld vruchten, 14 vs. provisien, 25 st. hammen, 120 md. bier, *Voute & Guerin.*

1 vatje boter, 1 dito kool, 4 md mineraalwater, 1 kistje boeken, 1 dito medicijnen, *J. H. Bletterman.*

1 kist manufacturen, *Paine, Stricker & Co.*

96 pakken en 27000 st koffijzakken, 151 kn. katoenen goederen, 210 dito wijn, 91000 st. metzelsteenen en diverse gouvernements goederen, *N. H. M.*

Van Siam, met de Siamsche wankang Kim Enghing, *Tjoe Hoeat.*

350 picols sapanhout, 15 dito roodewijn, 6600 st. kommen, 1000 dito damers, 6 pk. offerpapier, 14 ks. thee, 200000 st. gezouten komboongs, *Order.*

UITVOER.

Naar Macao via Samarang, Soerabaija en Makasser, met de Port. bark Indiana, *M. A. de Carvalho*

13 kisten en 1 vat glaswerk, 4 st. laken, 1360 gulden zilveren munt, *de gezagvoerder.*

10150 gulden zilveren munt, *Lie Iat.*

29150 gulden zilveren munt, *Koahie.*

8300 gulden zilveren munt, *Tio Piamtio.*

Naar Singapoera, met het Eng. schip Isabella, *Gray.*

1 kistje goud en zilverwerk, *Thompson, Roberts & Co.*

100 leggers arak, 70 pic rotting, 13 dito koffij, 1997 dito suiker, *Hoflands, Wilson & Co.*

25 vatjes boter, 1 kist bamboes, 3 pic. damers, *J. Hunter.*

50 vatjes boter, *B. Andreas & C.*

Naar Hamburg, met het Hamb schip Alma, *P. Anderson.*

25 leggers en 416 keld. arak, 75 pic rotting, 1237 dito suiker, 1080 dito rijst, 300 dito damers, 392 dito peper, 360 kito kurkuma, 2004 st buiden, $5\frac{80}{100}$ pic arijs, $4\frac{50}{100}$ dito kassia, 1500 st. stokken, 5 ks manilla sigaren, *V. E. Vidal & Co*

Naar Nederland via Tjilatjap, met het Ned. schip Zeemeeuw, *H. L. Kayzer.*

300 picols tin, $1523\frac{82}{100}$ dito suiker, *N. H. M.*

Naar Cochin China via Singapoera, met het Cochin China schip Kiem Ong, *Lay Wanphoe.*

1 kist kramerijn, 1 pendule, 3 muziekdoozen, 1 theeservies, 16 kn. glaswerk, 12 dito glasruiten, 1 kist parfumerien, 3 kn. liqueur, 5 dito diverse wijnen, 2 dito azijn, 2 dito ingelegde vruchten, 5 dito confituren, 1 zadel, 5 kn schilderijen, 1 barometer, 1000 kurken, $11\frac{7}{100}$ pic. vogelnestjes, 540 dito rijst, *Lagnier & Co*

17 stuks zilveren sp. matten, 1 paar oorbellen, *Tauw Teklong.*

100 stuks zilveren sp. matten, *Lie Soenjien.*

380 stuks zilveren sp. matten, *Lie Hoejang.*

540 stuks zilveren sp matten, *Liauw Tjentjang.*

190 stuks zilveren sp. matten, *Tje Lian Koan.*

Schepen in Lading te Batavia.

Op den 14den April 1842

NAAR	SCHEPEN	GEZAGVOERDERS	AGENTEN.
Molucos via Samarang en Soerabaija,	Ned Ind bark de Hoop,	*Almude.*	*J. W. Neys.*
Hamburg,	Hamb schip Sophie,	*Ketels*	*T. E. Vidal & Co*
Salem,	Amer schip Sumatra,	*Silveer.*	*Paine, Stricker & Co.*
Sijdneij,	Eng brek Diana,	*Cheyne*	*MacLaine, Watson & Co.*
Rotterdam,	Ned. schip van der Werf,	*van Duivenboodem*	*B. Kopersmit & Co*
Boston,	Amer. schip Logan,	*Woodburry*	*Paine, Stricker & Co.*
China,	Ned Ind. schoen. Kappa,	....	*Paine, Stricker & Co.*
Amsterdam,	Rus. schip T. Minzekoff,	*Conradie.*	*Paine, Stricker & Co*
Palembang.	Ned Ind schoen Arend,	*Tia Sien king.*	*gezagvoerder.*
Timoerdellie,	Port brik Genoveva,	*da Silva.*	*gezagvoerder.*
Singapoera en Siam,	Siam. wankang Coansing.	*Tjie Igoe*	*gezagvoerder.*
Macao	Eng schip Arathusa,	*Christiaan.*	*Toe Laer & Jonkman.*
Rotterdam,	Ned schip J Cornelia,	*Keurichs.*	*P. Suermondt & Co.*
Banka,	Ned Ind brik Harriet,	*Nash*	....
Timoerkoepang.	Ned Ind schoen Diana,	*Deune*	*Lagnier & Co.*

Tijdschrift voor Neêrlands Indië,

Op heden is van de pers gekomen en wordt alom verzonden, de 8ste aflevering van den *vierden jaargang* van het Tijdschrift voor Neêrlands Indië, bevattende:

LAND- EN VOLKENKUNDE.

DE GEMATIGDE EN KOUDE STREKEN VAN JAVA, MET DE ALDAAR VOORKOMENDE WARME BRONNEN: *uit een natuuraardrijks- en geneeskundig oogpunt beschouwd, als stellende een middel daar, ter voorkoming en genezing van die ziekten, waaraan Europeanen, ten gevolge van hun lang verblijf in heete luchtstreken, gewoonlijk lijden; door* F. JUNGHUHN.

BAD-INRIGTING *voor* RECONVALESCENTEN.

SOEMADANG: *op de grenzen van het district* Lebak, *in de Residentie* Bantam; *door* J. K. HASSKARL.

GESCHIEDENIS.

Onderzoek naar de oorzaken van het onderscheid in voorkomen, kleeding, zeden en gewoonten, taal en karakter tusschen de Soendanezen *en eigenlijke* Javanen, *door* DR. W. R. VAN HOËVELL.

MENGELINGEN.

ISA; *een verhaal uit* Khorassan. *Naar het Engelsch, door* L. VAN DER VINNE.

HOLLANDSCHE SPREEKWOORDEN: *No. 1. Het zijn niet allen Koks, die lange messen dragen, door denzelfden.*

Graven, door JERONIMUS.

Ter verkrijging van het Tijdschrift, gelieve men zich te wenden tot den heer *W. Osseman*, ter Lands-Drukkerij; zijnde de prijs voor elken Jaargang, bestaande uit 12 Afleveringen, *f* 25 zilver.

---

* Ter Lands Drukkerij is van de pers gekomen en verkrijgbaar gesteld:

ALMANAK EN NAAMREGISTER *van Nederlandsch Indië*, voor het jaar 1842, à *f* 8 koper.

De Directeur van 's Lands Drukkerij,
Bij ontstentenis,
De Hoofdopziener,
CHUN.

BATAVÍA TER LANDSDRUKKERIJ.